

Cuprins

Aventurile lui Tom Sawyer , de Mark Twain.....	3
Întâmplări din Pădurea anotimpurilor , fragment, de Laura Răducanu	7
Elefantul , fragment, de Alexandr Kuprin	12
Ce știm despre... elefanți? , text nonliterar (informativ).....	17
Un arici nemulțumit! , de Natașa Galche	21
Morcoveață , fragment, adaptare după Jules Renard	25
Bradul , de Vasile Alecsandri	29
Albina și păianjenul , adaptare după George Coșbuc	31
La săniuș , adaptare după Ion Agârbiceanu	34
Aleodor Împărat , adaptare după Petre Ispirescu.....	38
Povestea balenei , adaptare după Rudyard Kipling.....	44
Primăvară , de George Topîrceanu.....	49
Bivolul și coțofana de George Topîrceanu	52
Ursul , text nonliterar (informativ)	56
Lebedele , de Lev Tolstoi.....	56
Vizită , adaptare după Ion Luca Caragiale	64
Uimitoarele călătorii și aventuri ale baronului Münchhausen , de Gottfried August Bürger	69
Doi feță cu stea în frunte , adaptare după Ioan Slavici	74
Povestea califului barză , adaptare după Wilhelm Hauff.....	80
Cea mai frumoasă dintre planete , text nonliterar (informativ).....	86
<i>Listă de lecturi suplimentare pentru clasa a III-a.....</i>	91

Aventurile lui Tom Sawyer

(fragment, de Mark Twain)

Era o zi însorită de duminică. Întreaga natură fremăta de viață. Peste tot vedea chipuri vesele, peste tot domnea primăvara. În văzduh se simtea puternic mireasma salcămilor în floare.

Tom își făcu apariția cu o căldare de vopsea și cu o *bidinea*¹ în mână. Se uită posomorât la gardul ce trebuia vopsit. O tristețe adâncă îl se strecură în suflet. Douăzeci șișapte de metri de gard, de doi metri și jumătate înălțime! Viața îi păru fără rost, o povară. Oftă adânc, înmuie bidineaua în găleată și o prelinse peste scândura gardului, de sus în jos. Repetă operațiunea. Măsură din ochi minuscula porțiune vopsisă, apoi întinderea imensă de gard nevopsisit. Descrăjat, se aşeză pe o buturugă.

Deodată, cum stătea abătut și plin de deznađejde, îl veni o idee măreață! Luă iar bidineaua în mână și se apucă repede de muncă. Nu după mult timp, își făcu apariția Ben Rogers, băiatul de care se temea cel mai mult. Ben venea șopâind vesel și plin de energie: hop-șop. Mușca dintr-un măr și scotea câte un strigăt prelung și melodios, urmat de un „ding-dong-dong, ding-dong-dong”. Făcea pe vaporul. Când se apropi de Tom, micșoră viteza, o luă prin mijlocul străzii, făcând manevre de acostare². Își închipuia că este vapor, căpitan și clopoțel în același timp, astfel încât trebuia să stea pe propria-l puncte de comandă, să dea ordine și tot el să le și execute.

Tom vopsea mai departe liniștit, de parcă nici nu-l văzuse. Ben se uită o clipă la el, apoi zise:

— Hei! Ești pedepsit, nu-i aşa?

Nu primi niciun răspuns. Cu aerul unui maestru, Tom se uită cu o privire critică la ultimul strat de vopsea, mai trecu o dată cu bidineaua peste același loc și iarăși privi rezultatul. Ben se apropii. Lui Tom îi lăsa gura apă după mărul din care mușca Ben cu poftă, dar se prefăcea absorbit cu totul de vopsisul gardului. Văzându-se nebăgat în seamă, Ben își pierdu răbdarea și întrebă:

— Ce faci, șefule? Te-a pus la treabă?

— Aa, tu erai, Ben? Nici nu te văzusem.

— Eu mă duc la scăldat! Sunt sigur că ai vrea și tu! Sau îți place mai mult să vopsești gardul?

Tom se uită lung la el, apoi zise:

— Ce, tu crezi că asta-i muncă?

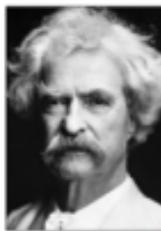
— Dar ce să fie?

Tom se apucă iarăși de vopsisit.

— Poate că este, dar eu știu un singur lucru: că-mi place.

— Fugi de aici... nu cumva vrei să te cred?

— Cum să nu-mi placă? Ce, crezi că în fiecare zi ai norocul să vopsești un asemenea gard?

MARK TWAIN
(1835-1910)

FIŞĂ DE LECTURĂ

Autorul: _____

Titlul textului: _____

Personajele: _____

Momentul cel mai amuzant:

Ieșire în echipă

1. METODA CUBULUI. Clasa se împarte în 6 grupe. Fiecare grupă va rezolva una dintre cerințe.

➡ **1. DESCRIE** cum era dimineața de duminică în care se petrece întâmplarea povestită (folosește și citate din textul lectiei).

➡ **2. COMPARĂ** atitudinea de la început a lui Tom cu felul de a se comporta după ce i-a venit „o idee măreță”.

<i>Înainte de „idee”</i>	<i>După „idee”</i>

➡ **3. ASOCIAZĂ!**

a) Formează perechi de cuvinte cu sens/inteles asemănător:

*chipuri, văzduh, povară, posomorât, grijă, avuție,
aer, avere, întristat, greutate, atenție, fetje*

— = — — = — — = — — = —

■ Texte literare adaptate pentru clasa a III-a ■ — — — — — →

b) Asociază trăsăturile cu personajul căruia î se potrivesc:

TOM

posomorât	vesel
şiret	zelemitor
leneş	isteş
prefăcut	naiv

BEN

4. ANALIZEAZĂ felul de a se purta al lui Tom.

5. APLICĂ! Completează enunțurile următoare cu informații din textul citit:

- Tom fusese pedepsit de mătușa Polly să _____
- Era posomorât deoarece _____
- S-a gândit la un şireticic pentru a _____
- Ben a vopsit el gardul, fiindcă _____

6. ARGUMENTEAZĂ! De ce Tom vrea să-i păcălească pe alții?

2 Ordonează ideile în ordinea întâmplării acțiunilor din text:

- Ben se amuză pe seama lui Tom.
- Este o minunată dimineată de duminică.
- Tom este posomorât deoarece trebuie să muncească.
- Tom îl păcălește pe Ben să vopsească gardul în locul lui.

3 Alcătuiește enunțuri în care să folosești expresii din textul citit:

• „chipuri vesele”

• „tristețe adâncă”

• „întindere imensă”

Morcoveață

(fragment, adaptare după Jules Renard)

Domnul Lepic are doi băieți la *internat*¹: pe Felix și pe Morcoveață. Îi place să-și ia copiii prin surprindere și apare când nici nu te-aștepți pe trotuarul din față, cu țigara în gură.

Așa s-a întâmplat și într-o zi dintre dimineți, când Felix și Morcoveață îl zărără și alergară imediat la el, bucurosi să-l vadă.

Morcoveață se ridică pe vîrfuri și se căznește² să-l sărute pe tatăl său. De-abia apucă să-i atingă obrazul cu buzele, că domnul Lepic își ridică capul de parcă ar fi vrut să se ferească.

„Oare ce s-a întâmplat? se întrebă îngrijorat Morcoveață. Nu mă mai iubește? Văd că pe fratele meu l-a sărutat și nu s-a ferit deloc. De mine de ce se ferește? Vrea să mă facă gelos?”

Morcoveață se întristează dintr-odată și de-abia răspunde la întrebările tatălui său.

Domnul Lepic: Cum te descurci la școală cu germana?

Morcoveață: Nu prea mă descurc. Merge greu cu pronunția.

Domnul Lepic: Și cum îi vei bate pe nemți dacă nu vei ști germana?

Morcoveață: Lasă că nu începe războiul mâine!

Domnul Lepic: La compunerii cum stai? Sper că nu ești *codăș*³.

Morcoveață: El, e nevoie și de cineva care să fie ultimul în clasă la compunerii.

Domnul Lepic: Nu sună prea bine! Eu voi am să vă scot în oraș, să luăm masa, dar... nu vreau să vă stingheresc⁴.

Morcoveață: Eu nu am așa multe lucruri de făcut. Dar tu, Felix?

Felix: Domnul profesor nu ne-a dat nicio temă, deci sunt liber azi.

Domnul Lepic: Dacă stau și mă gândesc mai bine, poate ar trebui ca voi doi să vă duceți și să vă pregătiți lecțiile mai bine.

Felix se bosumflă, iar Morcoveață se posomorî și mai tare.

Trebuia să-și ia rămas bun și Morcoveață era îngrijorat: „Acum o să mă conving dacă tatălui meu îi place să-l sărut sau nu.” Se apropiie de el, țuguindu-și buzele și privindu-l întărită. Domnul Lepic îl lăsa să se apropie, apoi întinse mâna și-l opri.

Domnul Lepic: Ai grijă! O să-mi scoți ochii cu tocul acela pe care-l ții după ureche. Ai putea să-l scoți când mă săruți, așa cum fac și eu cu țigara, pe care o scot din gură!

Morcoveață: „Iartă-mă, tăticule! E numai vina mea. Credeam că nu vrei să mă săruți, dar tu te fereai de toc. Deci, mă iubești! Oh, ce fericit sunt!”

Domnul Lepic: Era căt pe ce să-mi scoți un ochi și tu răzi?

Morcoveață: Nu de asta râd, tati! Îmi intrase în cap o prostie, dar acum am scăpat de ea.

JULES RENARD
(1864-1910)

- (1) **internat** = așezământ școlar în care elevii primesc locuință și întreținere;
- (2) a se căzni = a se strădui din greu, a se chinui;
- (3) codaș = care a rămas printre ultimii la învățătură;
- (4) a stingheri = a stânjeni, a încurca, a incomoda, a deranja.

SĂ ÎNTELEGEM TEXTUL!

Felix și Morcoveață sunt vizitați de părintele lor la internat, dar Morcoveață se întristează când, vrând să-l sărute pe tatăl său, acesta se ferește. Băiatul se întrebă dacă tatăl îl mai iubește, fiindcă acesta îl ține la distanță.

În final, Domnul Lepic îl atenționează pe Morcoveață să-si scoată tocul de după ureche ca să-l poată îmbrățișa și, astfel, gândurile triste ale băiatului dispar.

FIȘĂ DE LECTURĂ

Autorul: _____

Titlul textului: _____

Personajele: _____

Locul și timpul: _____

Ce te-a impresionat: _____

_____

1 Bifează cu „x” răspunsul corect:

- Domnul Lepic era: profesorul lui Morcoveață; tatăl lui Morcoveață; verișorul lui Morcoveață.
- Întâmplarea are loc: dimineață; când se întorceau de la internat; duminica.
- Tatăl s-a interesat de: traiul lor la internat; nota la purtare; notele la germană și compunere.

Cea mai frumoasă dintre planete

text nonliterar (informativ)

Oamenii au vrut dintotdeauna să cunoască mai multe lucruri despre lumea înconjurătoare, despre Univers. Astronauti, roboți și sateliți au început să cerceteze spațiul cosmic cu câteva decenii în urmă. Poate, nu peste mult timp, exploratorii vor ajunge să pună piciorul pe o mulțime de alte planete, unele la fel de minunate ca Pământul.

Îată în continuare câteva lucruri interesante despre planeta pe care noi trăim, despre Soare, meteorii și alte corpuri cerești.

Steaua numită de noi SOARE se află în centrul Sistemului Solar. Planetele, în număr de opt, se mișcă în jurul Soarelui în aceeași direcție. Ele sunt compuse din rocă (Mercur, Venus, Pământ, Marte) sau din gaz (Jupiter, Saturn, Uranus, Neptun).

SOARELE ne pare incredibil de mare și strălucitor în comparație cu toate celelalte stele, dar asta numai pentru că este mult mai apropiat de Pământ, decât oricare altă stea. Ca toate stelele, Soarele este un glob rotitor enorm de gaz luminos, fiind practic un cazan cu gaz incandescent. Temperatura la suprafața lui este de 5 400 °C (grade Celsius¹), iar temperatura nucleului este imensă, de 14 000 000 °C !!!!

Stiați că?

STELELE mici pe care le vedem pe cer în fiecare seară sunt de fapt cu mult mai mari și mai strălucitoare decât Soarele nostru! Cea mai strălucitoare stea de pe cer este Sirius și poate fi văzută din orice loc de pe Pământ.

PĂMÂNTUL (TERRA) Acoperită cu râuri, fluvii² și oceane, cu păduri, cu animale, păsări și pești, planeta noastră pare să fie cea mai frumoasă dintre planete. De reînunț că nicio altă planetă nu are apă pe suprafața sa. Pe Pământ, oceanele ocupă 71% din suprafață. Pământul este singura lume cunoscută în care se știe că există viață.

Pe Terra sunt condiții optime pentru ca viață să fie posibilă. Nu este nici prea aproape, nici prea departe de Soare, iar temperatura sa nu este nici prea crescută, nici prea scăzută. Mult deasupra norilor, un strat atmosferic, numit stratul de ozon, oprește pătrunderea razelor dăunătoare ale Soarelui.

Nucleul interior al Pământului este un bulgăre fierbinte de fier solid, mai fierbinte decât suprafața Soarelui.

4 Caută în dicționar explicația următoarelor cuvinte, întâlnite în textul citit și retine-le!

incandescent

ozon

C atmosferă

5 Pornind de la prima literă a cuvântului „UNIVERS”, scrie propoziții care să înceapă cu aceeași literă.

U → Universul e format din miliarde de galaxii.

(N) →

(I) →

(V) →.

(E) →

$\widehat{\mathbb{R}} \rightarrow$

(S) → _____

6 Formularek integrálási sorrendje és tervezési eljárás

6 Formulează întrebări referitoare la textul citit.

Cine? _____

De ce?

CeR

C&nd?

Unde?